

కథకి 'క్లయి మా క్స్'

ఇన్ని సంవత్సరాలైన తరువాత నా మొదటి కథను గురించి ఆలోచిస్తే కడుపు చెక్కలయ్యేటట్లుగా నవ్వాస్తుంది కాని అప్పుడు మాత్రం నరకయాతన అనుభవించాను.

ఆ రోజు యింటికి త్వరగా వెళ్ళాలని ఆఫీసునుంచి బయలుదేరాను. బయటకు రాగానే కలవరం కలిగింది. కడుపులో దేవిసట్లుగా, దిగాలుగా, ధారంగా పిచ్చి పిచ్చిగా వుంది. ఈ అవస్థ అర్థంచేసుకోలేక, ఏమీతోచక, ఊరంతా తిరిగాను. కాని ఈ అనుభవం మాత్రం నాకు నూతనంకాదు. అప్పుడప్పుడూ యిలా బాధపడడం, చివరకు ఏదో ఆషత్తు సంభవించటం, నా జీవితానికి మామూలే! ఒకప్పుడు ఆప్తబంధువు మరణించాడు; మరి ఒకప్పుడు ప్రాణస్నేహితుడు వివాహం చేసుకున్నాడు; ఇంకొకప్పుడు నా కుద్యోగం లభించింది.

ఇవన్నీ ఆలోచించుకొనేప్పటికి: ఈరోజేం జరుగుతుందో అని భయం వేసింది. వెంటనే చిట్టి జ్ఞాపకం వచ్చింది. గబగబా ఇంటికి వెళ్ళాను. ఇంట్లో అడుగుపెట్టగానే నా భార్య కనిపించింది. "చిట్టి ఎలాగుంది? కులాసా...." అని ఆదుర్దాగా అడిగాను.

సీత నన్ను వింతగా యెగాదిగా చూచి జవాబు చెప్పకుండా వూరు తుంది.

నాకు భయం ఎక్కువై యింది "చెప్పు....చిట్టి...." అని గుటకలు మింగుతూ అడిగాను.

ఆమె హేళనగా నవ్వి; "ఎందుకీ కంగారూ? ఇంతలో ఏం జరుగు తుంది" అని చర చరా ఇంట్లోకి వెళ్ళింది.

నేను భారంగా అడుగులు వేసుకుంటూ నా గది ప్రవేశించాను..
 “ఏమిటి బాధ? అర్థంగాని, సహించలేని యీ బాధ-” అని తీవ్రంగా
 ఆలోచించాను-ఈ ఆలోచనతో తల పగిలిపోతూవుంది-గంటలు గడిచిపోతు
 న్నాయి-కాని నా బాధ పోనూలేదు-అర్థం కాక లేదు.

ఆ సమయంలో నా భార్య నెమ్మదిగా వచ్చి లాంతరు వెలిగిం
 చింది.

నా మాటల ధ్వనికి నాకే ఆశ్చర్యమేసింది. నా భార్య వణికి
 పోయింది. అప్పుడు నా రూప మెలా వుందో నే చెప్పలేనుగాని నా భార్య
 మాత్రం ఒక భూతాన్ని చూచినట్లు చూచి గదిలోంచి పారిపోయింది.

నేను మళ్ళీ కుర్చీలో కూర్చున్నాను. తల చేతులతో యిరికించు
 కున్నాను. నాలో ఏదో ఒక వింత ఆవేదన పుట్టి బాహిరిల్లటానికి తంటాలు
 పడుతూన్నట్లుగా అనుమానం కలిగింది.

ఏమిటిది? ఆ!.....ఆ!.....తెలిసింది.

మధ్యాహ్నం నుంచీ నాలో జరుగుతూన్న సమరానికి అర్థం నా
 కిప్పుడు గోచరించింది. తెలిసి బిగ్గరగా నవ్వుకున్నాను. నే నింత చికాకుపడి
 బాధపడటానికి కారణం ఏమనుకున్నారు? నాకొక కథాచ్చింది! నా
 హృదయం నాతో కథను రాయించటానికి ఉదయాన్నించీ ప్రయత్నిస్తూంది.
 ఆ ప్రయత్నాన్ని సరిగ్గా గ్రహించలేక ఇంత బాధపడ్డాను. చెప్పుకుంటే
 సిగ్గుచేటు?

వెంటనే కలం తీసుకున్నాను. కాగితాలు తీసుకున్నాను. పేజిల్
 ముందుకు లాక్కున్నాను. “కథ” రాయాలి? చిన్నకథ రాయాలి! బుల్లి కథ
 రాయాలి” అని కృతనిశ్చయంతో కాగితం మీద కలం పెట్టాను. కాని
 మరో బాధ!

కథ ఎలా వ్రాయాలి? ఏవిధంగా మొదలుపెట్టాలి? ఏ విధంగా

అంతం చెయ్యాలి? ఏదో క్లయిమాక్సు అంటారే! దాన్నే విధంగా తీసుకు రావాలి?

నే నప్పటికి కథలు వ్రాయకపోయినా, అవి యెలా వుండాలో, వాటి లక్షణాలేమిటో చాలా గ్రంథాల్లో చదివాను. ఒక గ్రంథకర్త యిలా వ్రాశాడు: "ప్రబంధ కవిత్వానికి భావకవిత్వానికి ఎంత తేడావుందో నవలకూ కథకూ అంత తేడావుంది. భేదంకూడా వొక్కటే - కథకు ఆవేశం ముఖ్య వసరం" అని వ్రాశాడు.

కనుక దీన్ని బట్టి కథ రాయటానికి కలం కాగితాల కంటే ఆవేశం ముఖ్యమని గ్రహించాను. కాని ఈ ఆవేశం ఎలా వస్తుంది? దీన్ని కథకులు ఎల్లా తెచ్చుకోగలుగుతారు?

ఈసారి కలం పెదవికి ఆనించి మరీ ఆలోచించాను. ఏమీ తోచక నిరాశగా; కిటికీలోంచి బయటకు చూశాను. బయట పండువెన్నెల! పూల మొక్కలు సువాసనలు విరజిమ్ముతున్నాయి. చల్లగాలి వీస్తోంది. కథకుల రహస్యం నా కప్పుడు బోధపడింది - కథకు కావలసిన ఆవేశం యెలా వస్తుందో నాకప్పుడు తెలిసింది. ఆవేశం కలగడానికి తగిన వాతావరణం కావాలి.

"వాతావరణం కావాలి - వాతావరణం కావాలి" అనుకుంటూ కలం చెవులో పెట్టుకొని, కాగితాలు చంకలో పెట్టుకొని, కుర్చీ చేత్తో పట్టుకొని తోటలోకి పరుగెత్తాను.

దారిలో మా నౌకరు నన్ను చూచి, నా అవస్థ చూచి; నా అవతారం చూచి నిలువుగుడ్లు వేసి స్తంభించిపోయాడు. పాపం! కళాహృదయం వేయించే గంతులు, చేయించే చేష్టలు యీ అమాయక హృదయానికి ఏ సుర్షమౌతాయి? అనుకుంటూ తోట ప్రవేశించాను.

తీరిగా కుర్చీ వేసుకొని కాగితాలు ముందు పెట్టుకొని, కలం చేతిలో పట్టుకొని, కళ్ళు మూసుకొని తదేకధ్యానంతో ఆవేశం కోసం ప్రయత్నిస్తూ

కూర్చున్నాను-ఆ చల్లగాలిలో ఆ వండు వెన్నెలలో, ఆ వ్రక్కతి శోభలో
ఆవేశం రాక ఏం జేస్తుంది?

హఠాత్తుగా, సముద్ర కెరటంలాగా, నీటి జలలాగా, మరేరియా
జ్వరంలాగా, ఉబుకుతూ ఉబుకుతూ రానేవచ్చింది. వెంటనే కలం కాగితం
తీసుకొని నా మొదటి కథ వ్రాయటానికి ఉపక్రమించాను.

అది కటిక చీకటి—ఆకాశం మేఘావృతం—ఆఠోట నిర్మానుష్యం—
అంతా నిశ్శబ్దం. (ఇక్కడ మూడు చుక్కలు, మళ్ళీ కథ)—ఆకుల గలగల
ధ్వని, మోహనరావు దొంగలాగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ
వ్రవేశించాడు—ఠోటలోని పూల మొక్కలు అతన్ని ఆహ్వానించాయి.
వృక్షాలు మాత్రం కదలక మెదలక కన్నీటిబొట్లు రాల్చాయి [మళ్ళా మూడు
చుక్కలు—మళ్ళీ కథ] అప్పటి కప్పుడే రాధ అశోక వృక్షం క్రింద
మోహనరావుకై నిరీక్షిస్తూ, కూర్చుని వుంది—మోహనరావు గవచీప్ గా
ఆమెను సమీపించి తన కరపల్లవాలతో ఆమె నేత్ర పద్మాలను మూసి
ఏమన్నాడో చూశారా?—

“నే నెవరినో చెప్పుకో?” అన్నాడు. ఆమె రివ్వన వెనక్కి తిరిగి
చేతులను చాచి, “నాధా! నాహృదయాధి నాధా! వచ్చితివా?” అన్నది. అతడు
కూడా వెంటనే చేతులు చాచి, “ప్రేయసీ! హృదయేశ్వరీ, వచ్చితిని—వచ్చి
తిని” అన్నాడు ఇద్దరూ కలిసి ఒక పాట పాడారు—తర్వాత కౌగలించు
కొన్నారు. [డ్యాప్]

ఇంతవరకూ కలం జరజరా వెళ్ళిపోయింది, కథ ఒక్క బిగువున
నడిచింది. కాని ఎంత గింజుకొన్నా ఇకముందు సాగదు—ఏం చెయ్యాలి?
కౌగలించుకొన్న నాయికా నాయకులను యెలా విడదియ్యాలి? ఆలస్యమైతే
డి.పి.రాడక ఏమౌతారో?

ఈ ఆవేశం నాకెందుకు రావాలి? పోనీ! వచ్చింది వచ్చినట్లుగా
ఆసాంతం ఉండక మధ్యలో సన్ను విడచిపెట్టి ఎందుకు పోవాలి? అని
అలోచిస్తూ కూర్చున్నా.

సమయానికి నాకోసం సీత వచ్చింది. నన్ను చూచింది. నా చేతిలోని కలం జూచింది—నా వాలకమంతా చూచింది. మూతి విరిచి—“ఈ వనేదో యింట్లోనే చేసుకోరాదా?” అంది.

సీతను చూడగానే నాకొక వూహ తట్టింది.

“సరేగాని ఇలారా!” అన్నాను.

అయిష్టంగా ఒకడుగు ముందుకు వేసింది.

“నేనొక నలహ అడుగుతాను చెప్పు—” అన్నాను.

ఆమె అవునూ కాదూ అనకుండా నిలబడింది.

నేనడిగాను: “ఇదుగో యిటు చూడూ! ఒక స్త్రీ ఉందనుకో! ఒక పురుషుడున్నాడనుకో! వాళ్ళిద్దరూ ప్రేమించుకున్నారనుకో! ఒకతోటలో కలుసుకున్నారనుకో! కలుసుకోగానే కౌగలించుకుంటారు గదా? కౌగిల్లో పున్నప్పుడు మనస్తత్వం యెలా ఉంటుంది? ఏం చేస్తుంది? ఆత్మ ఏమంటుంది?” అని లాలనగా అడిగాను.

మొదట్లో సిగ్గుపడింది. తర్వాత కోపం నటించి—“ఎప్పుడూ ఇవే మాటలు! ఇంతకంటే మనకు వేరేపనేముంది?” అని విదిలించుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది.

నాకేమీ తోచలేదు, చంద్రుడు వెన్నెలకాస్తూనే వున్నాడు. చల్లగాలి వీస్తూనేవుంది. ప్రకృతి ప్రకాశిస్తూనే వుంది. కాని నాకు మాత్రం ఆవేశం రావటంలేదు. కౌగిల్లో అతుక్కుపోయిన నాయికా నాయకుల్ని ఏం చెయ్యాలో తోచటంలేదు. బలత్కారంగా విడదీస్తే మాత్రం విడిపోయి ఏం చేస్తారు? ప్రేమించుకున్నవాళ్ళు “నా హృదయమా! నా ఊపిరితిత్తులా!” అనటంకంటే ఇంకేం చేస్తారు.

కలం విసుగ్గా క్రింద పెట్టాను. తోటలోకి చూశాను. చంద్రుడు వెళ్లినందునుంచి వెక్కిరిస్తున్నాడు. చెవులుగింగురు మనేటట్లుగా గాలి వీస్తూంది; కాగితాలు రెప రెపలాడి పోతున్నాయి.

“నాన్నా!” అనే పిలుపు వినిపించింది.

తిరిగి చూచా. చిట్ట నెమ్మదిగా దగ్గర కొచ్చింది. ఇది వరకంత చనువుగా దగ్గరకు రాక, బెరుగా భయంగా కొంచెం దూరంగా నిలబడి “అమ్మ రమ్మంది.” అంది. “రా! నాన్నా తేళ్ళు పాములూ ఉంటై చీకట్లో” అంది.

“కథ పూర్తి చేసి వస్తానమ్మా” అన్నాను.

ఈ మాటవిని చిట్ట కళ్ళు ఇంతింతచేసి, అమాయకంగా అడిగింది: “అసలు కథ రాయటం ఎందుకు నాన్నా?”

“కైయిమాక్కు కోసం” అనేజవాబు నోటిదాకా వచ్చింది కాని ఆ చంటిదానికి ఈ గొప్పవిషయాలు అర్థంచేసుకోడానికి వయస్సు చాలదని వస్తాయించి ఊరుకున్నాను.

“పోనీ, ఇంట్లోకివచ్చి రాసుకో నాన్నా?”

“నువ్వెళ్ళు చిట్టే నాకిక్కడుంటే కాని ఆవేశంరాదు.”

“అదేమిటి నాన్నా! అలా అంటావు? చలిగాల్లోఉంటే జలుబు చేస్తుందిగాని ఆవేశ మొస్తుందా?”

నాకా మాట వినేటప్పటికి కోప మొచ్చింది—మళ్ళీ నేనూ నా ఆలోచనా, నా పండువెన్నెలా తయారు! ఈసారి ఎంతసేపాలోచించానో చెప్పలేను. తోట సంగతి మరచిపోయాను. మలయమారుతం మరచిపోయాను. శూన్యహృదయంతో స్మశాన వైరాగ్యంతో కూర్చున్నా.

నేను బాహ్య ప్రపంచాన్ని మరచిపోయిన ఈ స్థితిలో దగ్గరగా కేకలూ ఏడ్పులూ బొబ్బలూ వినిపించినై. ఉలిక్కిపడి కంగారుగా తిరిగి చూశాను.

నలుగురు మనుష్యులు— “పాము! త్రాచు! నల్లత్రాచు! అడ్డం తెండి!” అని కేకలు పెట్టుకుంటూ వస్తున్నారు.

నా శరీరం వాణికింది; గుండెలు దడదడ కొట్టుకున్నాయి—
గొంతులో గురగురమంది— “అమ్మో!” అని అప్రయత్నంగా వెర్రికేక
వేసి గభాల్ని కుర్చీ ఎక్కి నిలబడ్డాను. కలం దూరాన పడిపోయింది. కాగితా
తెగిరి పోతున్నాయి.

అందుకోటానికి ముందు కొరిగాను. ఇంకేముంది? కుర్చీమీద నుంచి
కాలుజారింది. విరుచుకు పడ్డాను.

కథ కంచుకి వెళ్ళింది, నేను మంచమెక్కాను.

తర్వాత నాకు తలమీద పెద్దగాయం తగిలిందనీ, జ్వరంలో “నాకథ
పేతు పాము.” భలే క్లయిమాక్సు పెట్టాను” “ఊపేస్తుంది!” “కాని ఆ
నాయికా నాయకుల్ని విడదీసి పుణ్యం కట్టుకోండి!” అని కలవరించానని నా
భార్య చెప్పి కొంటెగా నవ్వింది.

నాకు మాత్రం నవ్వురాలేదు.

.....)o(.....